Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0820U100348

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-11-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Базиль Світлана Михайлівна

2. Bazyl Svitlana M.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Гуманітарні науки. Історія та археологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 09-11-2020

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Історія. Практична психологія

Місце роботи здобувача: Шосткинський інститут Сумського державного університету

Код за ЄДРПОУ: 24020192

Місцезнаходження: вул. Гагаріна, 1, м. Шостка, Шосткинський р-н., Сумська обл., 41100, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.373.002

Повне найменування юридичної особи: Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496797

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, 10, м. Київ, Київ, 03127, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, 24, м. Глухів, Глухівський р-н., Сумська обл., 41400, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.01.09

Тема дисертації:

1. Науково-технічний потенціал виробництва та первинної переробки луб'яних культур в УРСР у другій половині 1940-х – 1980-х роках

2. Scientific-technical potential of production and primary processing of bast crops in the Ukraine in the second half of the 1940s – 1980s.

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена аналізу науково-технічного потенціалу виробництва та первинної переробки луб'яних культур в УРСР у другій половині XX століття на основі результатів досліджень вчених Всесоюзного науково-дослідного інституту луб'яних культур (нині – Інститут луб'яних культур НААН). Науково-технічний потенціал ВНДІЛК розкрито на основі опублікованих та неопублікованих документів ЦДАВО України, Державного архіву Сумської області, Відомчого архіву Інституту луб'яних культур НААН. У джерельну базу включено наукові праці вчених з вирощування луб'яних культур, періодичні видання та інші матеріали, що сприяли вирішенню поставлених дослідницьких задач. Визначення методології дослідження спільно з аналізом історіографії та джерельної бази зумовили вибір напрямів і шляхів вирішення основних

задач дослідження. Сприяли формуванню нових висновків та узагальнень, власній інтерпретації окремих подій і явищ, об'єктивному оцінюванню творчого внеску вчених ВНДІЛК у розвиток виробництва та первинної переробки луб'яних культур в УРСР. Виділено чотири періоди розвитку науково-технічного потенціалу виробництва та первинної переробки луб'яних культур в УРСР у другій половині 1940-х – 1980-х роках. Упродовж першого періоду (1944–1955) відбулось створення галузевого Всесоюзного науково-дослідного інституту луб'яних культур шляхом об'єднання двох діючих установ. У цей період установа мала найбільшу мережу відокремлених підрозділів і виконувала наукові дослідження з коноплями, льоном-довгунцем та малопоширеними луб'яними культурами. Розпочалось післявоєнне відродження досліджень з селекції і насінництва, агротехніки луб'яних культур, де процеси обробітку ґрунту відбувались вручну. Важливим здобутком стало районування нових сортів однодомних конопель і малопоширених луб'яних культур. Відбувалось матеріальне укомплектування та будівництво основної бази інституту та його відокремлених підрозділів. Встановлено, що у другому періоді (1956–1961) здійснено реструктуризацію мережі інституту. Більшу частину його відокремлених підрозділів підпорядкували місцевим відомчим структурам окремих республік СРСР, а деякі взагалі розформували. У цей період науково-дослідну роботу виконували лише з коноплями і кендирем. Здійснювали активну діяльність з відновлення генетичних дослідів з коноплярства. У відділі механізації розпочали активну роботу над створенням коноплезбирального комбайну, який повністю мав замінити ручну працю. Велику увагу приділено ефективному чергуванню луб'яних культур у сівозмінах та раціональному обробітку ґрунту. Третій період (1962–1969) розкриває роботу у структурі ВНДІЛК Дослідно-виробничого господарства і Золотоніської дослідної станції, де виконували науково-дослідну роботу з коноплями. У цей період в інституті відновив діяльність відділ цитології і генетики, який здійснював дослідження статі конопель. Вченими розроблено нову технологію збирання конопель на волокно і двобічне використання та створений комплекс машин для його здійснення. Опрацьовано і впроваджено у виробництво технологію водно-повітряного мочіння конопель у стаціонарних водоймах, де здійснювалось механізоване завантаження соломи та вивантаження трести з виключенням необхідності викидів відпрацьованої мочильної рідини. Створено досконалу конструкцію комбайну напівнавісного типу. Упродовж четвертого періоду (1970–1991) відзначено активну науково-дослідну роботу, яку виконували у напрямі створення високоефективних, продуктивних та стійких до хвороб і шкідників сортів конопель з мінімальним вмістом наркотичних речовин. Відбувалась міжнародна співпраця вчених інституту з науковцями країн Ради економічної взаємодопомоги. Цей період став розквітом наукової діяльності установи. Зокрема, вченими районовано більше 10 сортів конопель, вирощування яких забезпечило збільшення їх продуктивності у 2 рази. Вагомим здобутком стало створення самохідного коноплезбирального комбайну, який об'єднав процеси скошування і обмолоту конопель, що значно скоротило час збирання конопель та зменшило обсяг ручної праці.

2. The dissertation is devoted to the study of scientific and technical potential of production and primary processing of bast crops in the Ukraine in the second half of the 20th century based on research by scientists of the All-Union Research Institute of Bast Cultures (now – Institute of Bast Cultures NAAS). The scientific and technical potential of ARIBC was revealed on the basis of published and unpublished archival documents of the Central State Archives of Ukraine, the State Archives of Sumy region, the Departmental Archives of the Institute of Bast Crops of NAAS. The source base includes scientific works of scientists on the cultivation of bast crops, periodicals and other materials that have contributed to the solution of research problems. Determining the research methodology together with the analysis of historiography and the source base led to the choice of directions and ways to solve the main problems of the subject of research. Contributed to the formation of new conclusions and generalizations, their own interpretation of individual events and phenomena, objective assessment of the creative contribution of scientists ARIBC in the development of production and primary processing of bast crops in the Ukraine. There are four periods of development of scientific and technical potential of production and primary processing of bast crops in the Ukraine in the second half of the 1940s – 1980s. During the first period (1944–1955), the branch All-Union Research Institute of Bast Cultures was established by merging two existing institutions. During this period, the institution had the largest network of separate divisions and

conducted research with hemp, flax and uncommon bast crops. The post-war revival of research on breeding and seed production, agricultural techniques of bast crops began, where tillage processes were carried out manually. An important achievement was the zoning of new varieties of monocotyledonous hemp and rare bast crops. Material staffing and construction of the main base of the institute and its separate subdivisions took place. It is established that in the second period (1956–1961) the institute's network was restructured. Most of its separate units were subordinated to the local departmental structures of individual republics of the Ukraine, and some were disbanded altogether. During this period, research work was performed only with hemp and candy. Carried out active work to restore genetic experiments in cannabis. The mechanization department began active work on the creation of a hemp harvester, which was to completely replace manual labor. Much attention is paid to the effective alternation of bast crops in crop rotations and rational tillage. The third period (1962–1969) reveals the work in the structure of ARIBC Research and Production Farm and Zolotonosha Research Station, where they performed research work with hemp. During this period, the Department of Cytology and Genetics, which studied the sex of cannabis, resumed its activities at the institute. Scientists have developed a new technology for harvesting hemp for fiber and bilateral use and created a set of machines for its implementation. The technology of water-air wetting of hemp in stationary reservoirs was developed and introduced into production, where mechanized loading of straw and unloading of trusts was carried out with the exception of the necessity of emissions of spent wetting liquid. The perfect design of the combine of semi-hinged type is created. During the fourth period (1970–1991), active research work was carried out in the direction of creating highly effective, productive and resistant to diseases and pests varieties of cannabis with a minimum content of narcotic substances. International cooperation of the institute's scientists with scientists of the countries of the Council for Mutual Economic Assistance took place. This period was the heyday of scientific activity of the institution. In particular, scientists have zoned more than 10 varieties of hemp, the cultivation of which has increased their productivity by 2 times. A significant achievement was the creation of a self-propelled hemp harvester, which combined the processes of mowing and threshing hemp, which significantly reduced the time of harvesting hemp and reduced the amount of manual labor.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крижанівський Віталій Михайлович
2. Kryzhanivskyi Vitalii M.

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Наталія Петрівна

2. Kovalenko Nataliia P.

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куйбіда Віктор Віталійович

2. Kuibida Viktor V.

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гутник Марина Валеріївна

2. Hutnyk Maryna V.

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вергунов Віктор Анатолійович

2. Verhunov Viktor A.

Кваліфікація: д. і. н., д. с.-г. н., 06.01.02, 07.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грищенко Тетяна Рубілівна

2. Hryshchenko Tetiana R.

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Демуз Інна Олександрівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Демуз Інна Олександрівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.